

TÜRKÇE

SORU BANKASI

YAYIN DENİZİ – EDEBİYAT DENİZİ


ÖSYM TARZINA
%100 UYGUNDUR!


TAMAMI
ÇÖZÜMLÜ


AKILLI TAHTA
UYUMLU

Yaşar TATLITÜRK
Hatice YILMAZ
Mehmet ÂDEM



Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir. Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.



edebiyatdenizi@isler.com.tr

<https://edebiyatdenizi.com>

ISBN: 978-625-98293-1-9

ÖN SÖZ

Türkçe, Benim Dil Bayrağım!

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

Bir ülkede sürdürülebilir kalkınma ve gelişme günümüz dünyasında çoğunlukla ekonomik göstergelerle ifade edilse de bir toplumun gelişmesi o toplumu oluşturan bireylerin ortak bir dille anlaşmasına bağlıdır. Bu sebeple her örgütlü toplum resmî dil, ulusal dil ya da ana dili diye adlandırılan ortak kullanım diline önem vermekte, bu dilin gelişmesi ve öğretilmesi noktasında büyük titizlik göstermektedir.

Türkiye’de Millî Eğitim Bakanlığı Türkçenin yurttaşlarca doğru, güzel ve anlaşılır bir biçimde kullanılması için örgün eğitim kademelerine yönelik programlar hazırlamaktadır. Hazırlanan bu programlar doğrultusunda uzun ve ciddi bir eğitim verilmektedir. Bu eğitim sonunda da bireylerin geldiği düzeyi ölçen, değerlendiren sınavlar yapılmaktadır.

Öğrencilerimizin üniversiteye girmek için başarılı olmak zorunda olduğu sınavlardan belki de en önemlisi Yüksek Öğretim Kurumları sınavıdır. Bu sınavın ilk aşaması da Temel Yeterlilik Testi (TYT)’dir. Bu testte öğrencilerimize Türkçeyi kullanma becerilerini ölçen 40 soru yöneltilecektir. Soru Bankamız bu soruların nitelikleri doğrultusunda hazırlanmış, geçen kısa sürede öğretmen ve öğrencilerimizin beğenisini kazanmıştır. Bu anlamda üzerimize düşen görevi yapmış olmanın rahatlığı içerisinde sınavda tüm öğrencilerimize başarılar diliyoruz. Üniversite hayatınızın da güzel, verimli ve başarılarla dolu olması dileğiyle...

Yayın Denizi

Edebiyat Denizi Yayınları

İçindekiler

ÖN SÖZ

1. ÜNİTE

ANLAM BİLGİSİ

Sözcükte ve Söz Öbeklerinde Anlam	7
Cümlede Anlam	31
Paragrafta Yorum	67
Paragrafta Yapı	115
Paragrafta Anlatım	143
Karma Testler	159

2. ÜNİTE

SES BİLGİSİ / YAZIM KURALLARI / NOKTALAMA İŞARETLERİ / SÖZCÜKTE YAPI

Ses Bilgisi	183
Yazım Kuralları	193
Noktalama İşaretleri	201
Sözcükte Yapı	211
Karma Testler	219

3. ÜNİTE

SÖZCÜK TÜRLERİ

İsim-İsim Tamlaması	225
Zamir (Adıl)	233
Sıfat (Ön Ad) Sıfat Tamlaması	241
Zarf (Belirteç)	249
Edat-Bağlaç-Ünlem	257
Fiilde Kip ve Kişi / Fiilde Yapı / Ek-Fiil	265
Fiilde Çatı	273
Fiilimsiler	279
Karma Testler	287

4. ÜNİTE

CÜMLE BİLGİSİ

Cümlelerin Öğeleri	305
Cümle Türleri	313
Karma Test	321

5. ÜNİTE

DİL BİLGİSİ GENEL TARAMA

Dil Bilgisi Genel Tarama	325
--------------------------------	-----

6. ÜNİTE

ANLATIM BOZUKLUKLARI

Anlatım Bozuklukları	337
----------------------------	-----

DENEME / 354



ÜNİTE

1

TEST BAŞLIKLARI

- Sözcükte ve Söz Öbeklerinde Anlam
- Cümlede Anlam
- Paragrafta Yorum
- Paragrafta Yapı
- Paragrafta Anlatım
- Karma Testler

Anlam Bilgisi

DİKKAT

- ! *Üniversiteye hazırlık sınavlarında soruların %70'ten fazlası anlam bilgisinden gelmektedir.*
- ! *Sözcük, cümle ve paragraf düzeyindeki bu soruları anlayıp çözmeniz daha önceden edinmiş olduğunuz kitap okuma alışkanlığı ile doğrudan ilgilidir. Bununla birlikte bu soruları çözerken dikkat etmeniz gereken bazı hususlar söz konusudur.*
- ! *Özellikle sözün anlamı sorularında yapmanız gereken, altı çizilen ya da soru kökünde vurgulanan söze odaklanmanızdır. Bu sözler, parçada anlatılanlarla yakından ilintili olsa da sorulan söz grubuyla ne demek istendiği, sözcüklere yüklenen anlamlarla ne anlatılmak istendiği üzerinde düşünülmalıdır. Eğer parçada anlatılmak istenen üzerinde durursanız sizi yanıltmak amacıyla hazırlanan ve parçada anlatılmak isteneni içeren çeldiri seçeneğini işaretlersiniz.*
- ! *Son yıllarda cümlede anlam soruları içinde yer alan cümle birleştirme sorularında her iki cümleyi de dikkatle okuyun ve bu cümlelerdeki aynı anlama gelen ifadelerle birinde olup diğerinde olmayan ifadeleri belirleyin. Aynı anlamı taşıyan ifadelerle farklı ifadeleri birleştirin. Diğer cümlede anlam soruları zaten kavramlarla ve duygularla ilgili olur ki bunları tespit ederken de kendi bilgi, duygu ve düşünce dünyanıza dönün.*
- ! *Paragraf sorularını çözerken öncelikle soru kökünü okuyun. Ana düşünce ve konuyu buldurma soruları genellikle ilk ve son cümle üzerinde düşünmenizi gerektirir. Öyküleyici anlatımlarda ana düşünce parçanın bütününde, tanık göstermeye başvuru parçalarda da tanık gösterilen kişinin sözlerinde yer verilir.*
- ! *Olumsuz soru köklerinde de paragrafta verilen her bir cümlenin bir ya da daha fazla anlam içerebileceğini, bu cümlelerin başka nasıl söylenebileceğini bulmaya çalışın. Her cümlede verilen, seçenekler içinde belirlemeye çalışın. Farklı olan ve parçada anlatılmayan ifade böylece ortaya çıkar.*
- ! *İkiye ayrılan paragraf ve anlatımın akışını bozan paragraf soruları konuyla ilgilidir. Konunun yönünün değiştiği cümleler ikiye ayrılan, konu ile ilgisi olmayan veya parçadaki cümle yapısına aykırı olan cümleler de anlatımın akışını bozan cümle sorularını çözmede size yardımcı olacaktır.*
- ! *Anlatım ile ilgili paragraf sorularında da anlatım biçimlerini, tekniklerini ve düşünceyi geliştirme yollarını iyi ayırt etmeniz gerekir.*



1. Avcılık ve toplayıcılıkla yaşamını idame ettiren (sürdü-
I
ren) ilkel toplum toprağı işlemeyi (ekip biçmeyi) öğrenip
II
geçimini topraktan sağlamaya (elde etmeye) başlamış-
III
tır. Bunun yanı sıra (dışında) yerleşik hayata geçerek
IV
yaşamını bir düzene sokmuştur. Tarım toplumu olarak
adlandırılan bu dönemde farklı (değişik) enerji kaynakları
V
kullanılmıştır.

**Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisi ayraç için-
de verilen açıklamayla anlamca uyuşmamaktadır?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Covid-19 (Korona) virüsü ile neslimizin daha önce karşı-
laşmadığı kadar büyük ve küresel boyutta bir krizin içine
girmiş bulunmaktayız. Bütün dünyayı etkileyen, yaşamı ve
beden bütünlüğünü tehdit eden bu salgından ruhsal açıdan
etkilenme, normal bir durumdur. Kişilerin böylesi anor-
mal durumlarda anormal tepkiler vermesi olasıdır. Salgın
dönemi içinde rutin hayatın sekteye uğraması, beklenti ve
hedeflerin boşa çıkması, planların bozulması gibi durumlara
kendini göstermesi travmatik bir algı oluşumuna neden
olacaktır. Yaşanan travmatik süreç içinde kişilerin kendi
duygulanımlarını kontrol etmesi büyük önem taşımakla
birlikte, bunu gerçekleştirmek çok kolay olmayabilir. Oluşan
stres ile başa çıkmada en etkili yol, karşılaşılan riskin
net olarak çerçevesini belirleyip kendi kontrolü ölçüsünde
yapabileceklerini uygulamaya geçmektir. Burada en iyi
adım, doğru kaynaktan bilgi edinmek ve emin olunmayan
kaynaklara itibar etmemektir.

**Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler
aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiş-
tir?**

- A) Monoton hayatın içine sıkışıp kalınması/Bireyin his-
lerle hareket etmenin yanlışlığını anlaması
B) Günlük yaşantı içinde yaşananların önem sırasını
yitirmesi/İnsanın her durum ve şartta aklını kullanabi-
lirmeyi başarması
C) Hayatın gerçeklerinin kişinin duygu ve düşüncelerini
olumsuz etkilemesi/Kişinin aklına göre hareket etme-
yi başarabilmesi
D) Alışılmış hayat düzeninin kesintiye uğraması/Kişinin
duygusal dalgalanmalarını, akıl ve mantığının önüne
geçirmemesi
E) Hayatın akışının birdenbire kesilmesi/İnsanın kişisel
ihtiyaçlarını ön plana alarak yaşamını sürdürebilmesi

3. **Aşağıdakilerin hangisinde mecazlı bir anlatıma yer
verilmemiştir?**

- A) Son yazdığı romanda 1881-1914 yılları arasında
İstanbul insanının yaşam biçimini ve siyasi yapısını
detaylıca görmek mümkün.
B) Söz sanatlarına bolca yer vererek anlatımını süslü
ve bir o kadar şairane kılan bu hikâyecimiz, birçok
okurun kalbine dokundu.
C) Onun bütün dünyayı kucaklayan, yediden yetmişe
herkesin beğenisini kazanan kıtalar üstü eserleri var-
dır.
D) Romanlarında; hikâyelerinde gösterdiği titizliği gös-
termemiş, savruk ve devrik cümlelerle dağınık bir
anlatımı yeğlemiştir.
E) Her türlü yapmacılıktan uzak, okuyucusuna tepeden
bakmayan ve onun hâlimden anlayan bir yazar eda-
sıyla oluşturur eserlerini.

4. Durmadan, yorulmadan hep aynı amacın peşindedir Oktay
Rifat: Yaşama sevincini ufak ayrıntılara indirmek. Onun
gözünde her an cevaplanması gereken bir soru gibidir
yaşamak. O, doğa içinde nesnelere birbiriyle ve insanlarla
akrabalık bağlarının farkına varmış, üstünde bir an bile
düşünmeye fırsat bulmadan sevirmiştir her şeyi.

**Bu parçada geçen "yaşama sevincini ufak ayrıntılara
indirmek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden
hangisidir?**

- A) Yaşamın ufak ayrıntılarının farkına varıp ona göre
hayatı sürdürmek
B) Küçük detaylarda bile hayatı sevmek için bir sebep
bulmak
C) En önemsiz gibi görülen olayları bile ciddiye almak
D) Hayatın acı tatlı bütün yönlerini kabullenerek hayatı
devam ettirmek
E) Hiç kimsenin görmediğini görme yetisine sahip olarak
yaşamak

5. Hikâye kahramanlarımı gerçek insanlardan damıtırım ben. Sabırla, inatla onların peşlerine düşerim. Benim için Anadolu yalnızca folklorik bir malzeme deposu değil, hikâyesi yazılacak insanların da kaynağıdır. Resmi yapılmadan, hikâyesi yazılmadan ne çok insan gelip geçmiştir bu topraklardan. Birkaçı anonim türkülerde yaşamıştır belki. Ancak gazete haberi olunca farkına varılan bu insanlar, bana göre hikâyelerini içlerinde saklayan istidryelerdir. Böyle olunca da bana inciği bulup çıkarmak kalıyor.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Her insana seslenebilen eserler yazmak
- B) Herhangi bir esere konu olmamak
- C) Hayatın içindeki kişilerden seçmek
- D) Hayatını kendi içinde yaşamak
- E) Hayat hikâyelerini ortaya çıkarmak

6. Nabî'ye divan edebiyatında özel bir yer kazandıran özelliği, şiiirlerindeki bilge, tenkitçi ve didaktik tavrıdır. Duraklama dönemindeki yenilgilere, düzendeki aksamalara, toplumsal yıkıma ve yönetimdeki benlik ve çıkar savaşlarına tanık olması onu etkilemiş, şiiirlerinde ahlakçı ve tenkitçi yaklaşıma girmiştir. Divan şiiirlerinin kalıp özelliklerine de uygun şiiirler yazmış olmasına rağmen Nabî'nin yerel deyimlerle, atasözleriyle, sosyal yaralara parmak basan yaklaşımlarıyla yazdığı şiiirler özel önem kazanmıştır.

Bu parçada geçen "sosyal yaralara parmak basan yaklaşım" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumunu ilgilendiren problemlere dikkati çekmek
- B) Halkı ilgilendiren konuları dile getirmek
- C) Eserlerini halkın konuştuğu dille kaleme almak
- D) Sosyal problemleri gündemde tutan bir yaklaşım sergilemek
- E) Halkın problemlerine çözüm üretmek

7. Hep sorarlar romanlarını nasıl yazıyorsun, belirli bir planın var mı, diye. Hayır, romanlarımı yazarken belirli bir plan çerçevesinde hareket etmem. Önceden bir iskelet belirlemem. Düşünce yazılarım belirli bir plan dâhilinde I oluşur. Ancak roman yazmak için belirlediğim bir zaman yoktur. Çünkü yazarlık, yazarın genlerinde vardır. Bazen II düşünceler bir sağanak şeklinde gelir. Ben de ardı ardına III yazarım. Bazen de düşüncelerim, duygularım kendini IV nadasa bırakır. Aslına bakarsanız eserler yazar istediği zaman değil, kendi belirledikleri zamanda oluşur.

V

Bu parçadaki numaralanmış sözlerle ilgili olarak aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) I, eserin daha önceden çerçevesinin oluşturulmaması
- B) II, yazarlığın doğuştan gelen bir yetenek olması
- C) III, düşüncelerin arka arkaya yoğun bir şekilde gelmesi
- D) IV, bir süre hiçbir şey düşünüp hissetmemek
- E) V, eserlerin yazarın beklentileri doğrultusunda oluşması

8. Sanatçı, eserini ne için oluşturuyorsa okuyucu da bunun için okur. Bu bakımdan okuyucu, yazmaktan alıkoyulmuş, yazma imkânları elinden alınmış bir sanatçıdan farksızdır. Okuyucu roman okuyarak, şiiir okuyarak varlığının darlığından kurtulur. Yaşayamadığı hayatları yaşayarak genişler. Benzerleriyle kaynaşır.

Bu parçadaki "varlığının darlığından kurtulmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kısıtlanmış yaşantısını genişletmek
- B) İyiyeye ve güzele ulaşabilmek
- C) İnsan olduğunu hatırlamak
- D) Yaşamak istedikleriyle yüzleşmek
- E) Kendisi gibi düşünenleri tanımak



1. İnsan, okuyunca yüreği ve beyni ile okumak istiyor ama günümüzde bazı romanlara bakıyorum da bunların böyle bir özelliğin kuyısından bile geçmediğini görüyorum. Bunlar, olay örgüsünün sığılığı ve insanı ifade edememesi yönüyle hiçbir gönle ya da beyne mührünü vuramıyor. Okurun yüreğini titretmiyor. Havalı bir adı, gösterişli bir kapağı vardır o kadar. Fakat kapaklar açılıp da sayfalar da yol alınmaya başlandığında okurun zamanını çalmaktan başka, okura hiçbir şey sunmadığı ve içinin bomboş olduğu görülür.

Bu parçadaki altı çizili sözün anlamı aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Yazdığı şiirlerle hava attığına bakmayın, hiçbiri nitelikli değil.
- B) Ruh ve fikir dünyama hiçbir katkısı olmayan eserleri okumam.
- C) Güzelim şarkıyı hiç kimsenin dinlememesi beni çok üzdü.
- D) Okuyacağım romanın bir masalı değil, gerçekleri dile getirmesi gerekir.
- E) Şairin birçok şiirini okudum ama bunun gibi ruhsuzunu okumamıştım.

2. (I) Her okuyucunun, her eleştirmenin beğenilerinin farklı olması son derece doğaldır. (II) Kimisi Ahmet'in kimisi Mehmet'in öykülerini beğenir. (III) Ama bu öyküleri sevenlerle sevmeyenler bir noktada buluşabilir. (IV) Örneğin Sait Faik'i, Orhan Kemal'i sevenlerle sevmeyenler arasında ortak bir düşünce belirebilir. (V) Bunlar aynı duygu etrafında birleşip birbirini anlayabilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir söz, benzetme amacı güdülmeden başka bir söz yerine kullanılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3. Sözlü geleneğin bir parçası olan hikâye anlatıcıları, insanlığın ortak birikimlerini kelimelere ve seslere döküp onların yankıları olma; geçmişin birikimi, geleceğin tasarımları ile insanlara yaşadıkları hayatı aktarma; birikimin hafızası olma gibi görevler üstlenmişlerdir. Hikâye anlatıcıları sadece iyi bilen değil, aynı zamanda en iyi anlatan, aktarandır. Birikimi, doğruyu, bilgiyi dinlenir hâle getiren; şiirin, müziğin gücünden beslenerek bilgiyi ahenk, ritim ve biçimsel ustalıkla söz sanatına dönüştüren kişilerdir bunlar.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerle ilgili olarak aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) I, kültürel mirası dillendirerek insanlığa tanıtmak
- B) II, dünü, bugünü ve geleceği bir arada vererek insanlığın yaşadıklarını aktarmak
- C) III, kültürel mirası eklentileriyle birlikte aktarmak
- D) IV, her türlü kültürel mirası anlatma ve dinletme gücüne sahip olmak
- E) V, sanatın diğer alanlarından faydalanarak anlattıklarını sanata dönüştürmek

4. Genel bir inanış vardır: Yazar takımı hep hoşla gitme arzusu ile, beğenilmek kaygısı ile oluşturur eserlerini. Belki bu bir bakıma doğrudur ancak her zaman böyle olmuyor. Bu kaygıyı taşımamış bir yazar çıkıyor ve güzel bir eser yazıyor. Bakıyorsunuz ki eser ciddi bir işçiliğin ürünü ve hoşla gitme tutkusuna da yabancı.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Usta bir kalemden çıkma – beğenilme isteğiyle hareket etme
- B) Çok çalışarak elde etme – beklenti içinde bulunmama
- C) Titiz bir çalışmanın sonucu – takdir edilme amacıyla olan
- D) Çok emekle, alın teri ile oluşturulmuş eser – beğenilme arzusundan uzak
- E) Sabırla ve özveri ile meydana getirilmiş yapıt – okunma arzusunu taşımamak

5. Kitap, tutkunları için bambaşka bir dünyadır. Onlar edindikleri her kitapta aslında duvarlarına bir tuğla daha koyar, kendilerine yeni duvarlar örerler. Kütüphaneleri artık evlerinin bir bölümü değil, merkezi olmuştur. Onları kendi evlerinde bir tutsaklık, vazgeçemedikleri bir bağımlılıktır. Kitap biriktirmeyi aşırıya vardiyanların başkalarıyla ortak bir yaşam sürdürmesi de zordur. Kitap tutkunu olmayan biri için kütüphane “düşman bölgesi” olduğundan kitap tutkunları genelde yalnız yaşamayı tercih eder.

Aşağıdaki açıklamalardan hangisi bu parçadaki altı çizili sözün anlamı ile çelişir?

- A) Kendi yalnızlıklarına daha fazla gömülmek
- B) Sosyal yaşamlarını sürdürmekte sıkıntı çekmek
- C) Kaybettikleri yaşama isteğini başkalarında aramak
- D) Kendilerini, dış dünya ile iletişime kapatmak
- E) Yaşam alanlarında başka hiç kimseyi istememek

6. I. Benim projemi toplantıda desteklemeyince sanki başı göğe erdi.
 II. Karşısındaki insanları küçümseyen, kimseyle pek diyalog kurmayan burnu havada biriydi.
 III. Hiçbir işe düşünmeden girişmez, ayağını hep sağlam basardı.
 IV. Onun ayak diremelerine dayanacak gücüm kalmamıştı artık.
 V. Hem başarılı hem de alçak gönüllü olmaktır önemli olan.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde kullanılan deyimlerden hangi ikisi birbirine karşıt anlamdadır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve V
- D) III ve IV
- E) IV ve V

7. Yaşlılık kişiden kişiye değişen bir kavramdır ama genellikle bu kavram; artık geç kalındığı, sahnenin bundan sonra başka bir kuşağa ait olduğu duygusunu yaşatır kişiye. Yaşlılığın asıl kötü tarafı bedeninin zayıf düşmesi değil, ruhun kayıtsız kalmasıdır. Yaşlanmak kötü bir alışkanlıktan başka bir şey değildir. İşi olan, meşguliyeti bulunan bir insan bu alışkanlığı edinecek zaman bulamaz.

Bu parçadaki “ruhun kayıtsız kalması” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşamak için bir nedeni olmama
- B) İçinde bulunduğu duruma aldırış etmeme
- C) Yaşadığı zamandan şikâyetçi olma
- D) Karamsarlık içinde bunalma
- E) Hiçbir şeyden memnun olmama

8. Sözcük, anlamlı en küçük ses ya da ses birliğidir. Duygu ve düşüncelerimizi ----, sözlü olsun sözcükler aracılığıyla aktarırız. Bu bakımdan anlatımda temel yapı taşları sözcüklerdir. Dış dünyayı algılayış ve yorumlayış gücümüz büyük ölçüde sözcük dağarcığımızın zenginliğine bağlıdır. Bir sanatçıyı diğerlerinden farklı yani ---- kılan sözcükleridir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki sözlerden hangileri getirilmelidir?

- A) şiirle olsun – başarılı
- B) anonim olsun – sanatçı
- C) yazılı olsun – özgün
- D) romanla olsun – iyi
- E) beden diliyle olsun – ayrı



1. Son zamanlarda Türkçe için endişeli bir gelişmeyle karşı karşıyayız. Gençlerimiz arasında İngilizce sözcüklerin, Türkçe karşılıklarının yerine kullanılması gün geçtikçe ----. Gençlerimiz bu kelimeleri sadece kullanmakla kalmıyor, bunları gayet doğal bir şekilde ---- yaşıyor.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki sözcüklerden hangileri getirilmelidir?

- A) yaygınlaşıyor – hayata geçirerek
B) artıyor – kullanarak
C) yaygınlaşıp çoğalıyor – hayatını
D) çoğalıyor – severek
E) kullanmak istiyor – güzelce

2. Eline aldığı bu işi başarmadan baba ocağına dönmeyi düşünmüyordu. Gelebilecek her türlü zararı da can tehlikesini de önceden kabullenmişti. Bu zor işi başka türlü başarmak da pek mümkün görünmüyordu zaten. Can ve mal güvenliği yoktu ve bunu ---- zorundaydı.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir?

- A) gözden çıkarmak
B) baltayı taşa vurmak
C) baş etmek
D) başa gelen çekilmek
E) göze almak

3. (I) Topluma, toplum tarihine tanıklık etmek; bunlara görerek bakmak iyidir ama eğilim edebiyatı, sosyal konular işleme kaygısı, yazınsallığın beklentilerini, sanat kaygısını ortadan kaldırmamalı. (II) Ben böyle bir bilinçle yazdığımı biliyorum. (III) Bildiğim yöntemler tasarıma uygun gelmiyorsa yenilerini aramaktan çekinmiyorum, hele bulduğuma inanıyorsam bundan çok zevk alıyorum. (IV) Damağımda lezzetini duymadığım bir şeyi yazamıyorum zaten. (V) Toplumsal sorunları yazarken de edebî kaygıyı hep ön planda tutuyorum.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde sanatsal bir söyleyiş vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. İçeriği nedeniyle eleştirdiğim bu yapıta değer katan, aslında dili. Yazar, dilsel bir şölen sunmuş okuyucusuna. Hiçbir fazlalığa yer vermemiş. Az sözcükle pek çok şeyi anlatabilmiş. İşlevsiz, gereksiz olan her şeyi eleme yolunu seçmiş. Hikâyenin yapısına, zamanına ve mekânına uygun düşen sözcükler, deyimler, cümleler kullanmış.

Bu parçada geçen “dilsel bir şölen sunma” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Söz oyunları ile okuyucuyu eğlendirme
B) Sözcüklere mecaz anlamlar yükleme
C) Dili olabileceği en güzel şekilde kullanma
D) Eğlenceli bir üslupla dilini güzelleştirme
E) Sözcükleri çağrışımlarıyla kullanma

5. Sanatçı, olayların “nasıl” yönünü sezip sonra bunu görünür kılmak için eserinde en uygun anlatımı ve tekniği yakalamaya çalışırken bilim insanı “niçin” sorusuyla imgelemeyi arkaya itip akılcılığı ön plana alır. Bunlardan hangisine ağırlık verilirse verilsin her ikisi de evreni, dünyayı, doğayı, insanı ve toplumu daha anlaşılır, insanlığı daha mutlu kılma çabasıdır. Tatbikteki kaçınılmaz bazı farklara karşın bilim ve sanatın evrimi yakından incelendiğinde birbirini tamamlayıcı unsurlara rastlanır. Bu açıdan bilim ve sanat en az bir amaçta birleşmiştir: İnsanlığı zenginleştirmek.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İnsanlığın sanatsal ve bilimsel açıdan donatılması
B) Olacakları önceden anlayıp bunları ortaya çıkarmak
C) Uygulamalar arasındaki farklılıkların doğal olması
D) Bilimsel çalışmalara daha çok dikkat etmek
E) Hayalin bir tarafa atılıp gerçeğin ön planda tutulması

6. Paydos bundan böyle çılgınlıklara Sert konuşmaya başladı aynalar
Bu dizelerdeki altı çizili söz grubunda görülen anlam olayı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Eyvah ne yer ne yâr kaldı
Gönlüm dolu âh ü zâr kaldı
- B) Hülyası kalmayınca hayatın ne tadı var
Bitsin hayırlısıyla bu beyhude sonbahar
- C) Sözü keskindir, doğru olmayana
Kimse düşmeye onun diline
- D) Ayva sarı, nar kırmızı, sonbahar
Her yıl biraz daha benimsediğim
- E) Dertli ne ağlayıp gezersin burda
Ağlatırsa Mevla'm yine güldürür

7. I. Aşağı yukarı üç aydır bu işte çalışıyorum, şimdilik mutluym.
II. Zaman zaman bize uğrar, bir bardak çay içip giderdi.
III. İyi kötü yaşayıp gidiyorduk her şeye rağmen.
IV. Yükün altındaki çocuk olsa olsa on yaşındadır.
V. Yarım yamalak İngilizcesi ile çeviri yapmaya kalkışıyor.

Yukarıda numaralanmış cümlelerdeki ikilemelerden hangi ikisi yakın anlamdadır?

- A) I ve III
- B) I ve IV
- C) II ve IV
- D) II ve V
- E) III ve V

8. Ben, tek bir paragrafım okunduğunda bile onu yazanın ben olduğum anlaşılısın isterim. Bunu başarabilirim, başaramam o ayrı konu ama yazar olmanın bunu gerektirdiğine inanıyorum.

Görüşlerini bu şekilde açıklayan sanatçı, altı çizili sözle bir yazarda bulunması gereken hangi özelliği vurgulamak istemiştir?

- A) Üslubunun özgün olması
- B) İlgici çekici konuları seçmesi
- C) Toplumsal konulara yer vermesi
- D) Sade ve anlaşılır bir dille yazması
- E) Çağrışımlardan faydalanması

9. Dünyanın neresine giderseniz, hangi edebiyata bakarsanız bakın bir yapıtta yapıtın yazarını görürsünüz. Bunun için siz de kitabınızı ne kadar kendinizden uzak tutarsanız tutun elbette sizden bir şeyler barındıracaktır. Bundan önceki kitabınızda da yaşanmış küçük parçalar dikkati çekmekte. Bunlar elbette ki sizin yaşamınızla bire bir uyumlu değil. Zaten yazarlık da bunu kabul etmez.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenenin karşıt anlamlısı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Sanatçının bütün yapıtları hayatı ile bire bir uyumludur.
- B) Eserlerine kendi hayat ve duygu dünyasından hiçbir şey katmaz.
- C) Mümkün olduğunca nesnel olmaya çalışan bir yazardır.
- D) Özel ifadelerden kaçınacağı diyen sanattan iyice uzaklaşmış.
- E) Kendi dünyasına gömülmüş, kendisini yaşayan bir adamdır.

10. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde yakın anlamlı sözcüklere yer verilmiştir?**

- A) Gökyüzünde yalnız gezen yıldızlar
Yeryüzünde sizin kadar yalnızım
- B) Biz hep açık konuştuk
Gökyüzünden maviydi sözlerimiz
- C) Gittim deniz kıyısına oturdum
Akşam karanlıklarla sarmaş dolaş
- D) İldırıp çekenlerin acıklı nefesleri
Bizde geçer en hazin bir musiki yerine
- E) Mavi bir gökyüzümüz olsun
Kanatlarımız dokunarak uçalım



1. Okurun gönlünde taht kurmuş, bol ödüllü bir yazar.
I
Romanları hep yankı bulmuş. Kalemini hep sahici
II III
konularda gezdirmiş. Sahici insanlara, sahici ilişkilere
hayat vermiş. Dokusunu inceliklerle ördüğü yapıtlarıyla
IV
okurun ilgisini hep diri tutmuş. Derin dikkat ve gözlem
V
yeteneğiyle yarattığı karakterler düşüncelerinde, sözle-
rinde, yaptıklarında hep hayatın doğallığını taşımış.
Bu parçadaki numaralanmış sözlerle ilgili olarak aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?
- A) I, okur tarafından çok beğenilme
B) II, çok ses getirme, ünlenme
C) III, daima gerçekçi konuları yazma
D) IV, okuyucuyu sarıp sarmalama
E) V, her zaman okurun ilgisini çekme

2. I. Orada belki her şey değişir, umutlarımız da yeşerirdi yeniden.
II. Yumuşak bakışlarında bulmuştum baba sevgisini.
III Bu ödülleri alan başka bir ülkenin değil, benim ülkem beyinleri.
IV. Minik ellerini tuttum kuzumun, biraz ateşliydi.
V. On İki Dev Adam yine destan yazdı Avrupa'da.
Bu cümlelerdeki anlam olaylarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?
- A) I. cümlede soyut anlamlı bir sözcük somutlaştırılmıştır.
B) II. cümlede duyular arası aktarım söz konusudur.
C) III. cümlede bir söz benzetme amacı güdülmeden başka bir söz yerine kullanılmıştır.
D) IV. cümlede benzetme ilgisi kurularak bir sözcük, başka bir sözcük yerine kullanılmıştır.
E) V. cümlede bir söz hem gerçek hem mecaz anlama gelecek şekilde kullanılmıştır.

3. Ahenk, dil yetkinliği ve çağrışım zenginliği ile bir öykü dünyası kurmaya çalışıyorum. Geleneksel edebiyatımızdaki ruhu, modern edebiyatın biçimiyle örtüştürecek yeni bir yapının peşindeyim. Bu çağın atmosferine denk düşen bir biçim kaygısıyla parçalanmış, ayrı düşmüş çağdaşlarımla aynı yerde buluşmak istiyorum.
Bu parçadaki altı çizili cümleyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Eski edebiyatın inceliklerini yeni edebiyata taşımak
B) Eski edebiyatın ruhunu yeni edebiyatın şekli özellikleriyle yoğurmak
C) Eski ve yeni edebiyatı bütünleştirip yeni bir edebiyat yaratmaya çalışmak
D) Her iki edebiyatı da estetik yönden zenginleştirmek
E) Edebiyat alanında köklü değişiklikler yapmak

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş bırakılan yere yay ayraç () içinde verilen sözün getirilmesi anlamca uygun olmaz?**
- A) Bu kadar çağrışım gücü yüksek şiirler yazarak manayı ---- tutmanın bir anlamı olmadığını düşünüyorum. (kapalı)
B) Sanatçının kullandığı halk dili, cümle yapısını da etkilemiş, ---- olarak onu çağdaşlarından ayırmıştır. (üslup)
C) Aliterasyon ve asonanslarla bir ---- tutturmuş gidiyor şairimiz ama gidişi pek de iç açıcı değil. (hayal)
D) Şiirlerindeki ---- alışılmamış, halkın pek de bilmediği türden olduğu için az okunan bir şair olarak kalmıştır. (imgeler)
E) O, ---- bir sanatçıdır; bugün dediğini yarın inkâr edecek kadar sahte bir dünyanın içine girmemiştir. (tutarlı)

5. Son zamanlarda toplum olarak estetik hazlarımızdan I
pek çoğunu kaybettik. Güzellikleri kaybede kaybede II
çirkinlikleri normal karşılayan bir toplum hâline geldik. III
Daha beteri iki asırdan beri doğru dürüst bir güzellik
ortaya koyamadığımızı söyleyince eleştiriliyorum. Oysa
yaptığımız estetikten yoksun inşa edilen anıtlar, köp- IV
rüler, çeşitli yapılar güzellik duygumuzu yitirdiğimizi V
anlatmaya yetiyor.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangi ikisi yakın anlamlıdır?

- A) I ve V B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

6. Aydınlarımızın çoğu kendi katlarına çekilmiş. Sanıyorlar ki evin öteki kısımları boş. Üstlerinde dolaşanların ayak seslerini duymuyorlar. Bu sesler, geçen asırların. Kâinatın konserine katılmayan çağ yok ama her çağ yalnız kendi önündeki notayı görüyor. Biz bütünü dinleyelim; dünle yarının özlemleri, rüyaları bugünle kaynaşmıştır.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Sadece kendi yazarlığına güvenmek – geçmişte yaşananlar
B) Kendi çağından başka çağı görmemek – geçen çağların izleri
C) Halktan kopuk bir yaşam sürdürmek – asırların sesi
D) Toplumsal olaylara yabancı kalmak – asırların peşi sıra
E) Başka sanatçılarla diyalog kurmamak – geçmişte yaşananlar

7. (I) Ekinler, zavallı sıksa ekinler, yavaş yavaş bir karış oldu. (II) Güneş bozkırın bu köşeciğine tüm sıcaklığıyla dökülmeye başladı. (III) Bir karıştan fazla büyümüyordu ekinler. (IV) Öte yandan Mehmet'in tarlasındaki ekinler diz boyu olmuştu. (V) Ve güneş görünmeyen bir borudan yalnız Hüseyin'in tarlasına akıyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede kişileştirmeye başvurulmuştur.
B) II. cümlede mecaz anlamlı sözcüğe yer verilmiştir.
C) III. cümledeki "ekinler" sözcüğünün kökü sesteştir.
D) IV. cümlede abartma yapılmıştır.
E) V. cümlede doğadan doğaya aktarım söz konusudur.

8. Kendini komik sanan bu sanatçının (!) komiklikleri ---- artık.

Bu cümle, aşağıdakilerden hangisi ile devam ettirilirse sözü edilen kişinin yaptıklarının bıkkınlık verdiği anlaşılır?

- A) ilgi çekmiyor
B) dikkatleri üzerine toplamıyor
C) günlük hayatı anlatmıyor
D) kabak tadı vermeye başladı
E) kimsenin umurunda değil

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde aynı varlığa ait karışık durumlar bir arada verilmiştir?**

- A) Çok çalışkan bir insan fakat çalıştığı yerin sahibi onu hiç fark etmiyor.
B) Adam, çok mutlu görünmesine rağmen karısının suratı asıktı.
C) Yüzündeki gülücükler, içindeki kederi örtmeye yetmiyordu.
D) Televizyon programları çok bunalıttı, artık radyo programları dinliyorum.
E) Hiç kimseye görünmeden ortadan kaybolmak istiyordu.



1. Her etki, ister istemez taklide götürür. Sevdiğimiz şeyi benimsemek ve örnek edinmekten daha doğal ne olabilir? Bir şaheseri içimizden süzdürüp yeni bir kalıba dökmek, denizden su almak kadar normaldir. Taklit etmekten korkan ruh, hazmetmekten korkan bir mide gibidir. Kişiliğini kaybetmemek için etkilenmekten kaçanlar, karanlıkta güneşi arayanlardır.

Bu parçadaki "karanlıkta güneşi aramak" sözü ile etkilenmekten korkan sanatçılarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mümkünü olmayan bir durum için arayış içinde olmak
B) İyi bir eser ortaya koymak için sabırla yazmak
C) Etkilenmeden kendi üslupları için uğraşmak
D) Hiçbir sanatçının takip edilmeye değer olmadığını düşünmek
E) Sanat adına, imkânsız olanı denemeye kalkmak

2. (I) Anadolu köylerinin hemen hepsinde pınarlar vardır. (II) Suyu şırıl şırıl akar. (III) Altlarına içi oyulmuş kavak ağaçları yatırılmıştır. (IV) Yazın en sıcak günlerinde bile elinizi bu suyun altında iki dakika tutamazsınız. (V) İnsanın bu pınarlardan su içerken içinin tatlı bir serinlikle ürpermemesi mümkün değildir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede soyut bir sözcüğe yer verilmiştir.
B) II. cümlede yansıma sözcüklerden oluşmuş bir ikileme vardır.
C) III. cümledeki "yatırılmıştır" sözcüğünün kökü sestestir.
D) IV. cümlede dokunma duyusuna ait bir ayrıntıya yer verilmiştir.
E) V. cümlede duyular arası aktarım söz konusudur.

3. Türkçede "göz" sözcüğü ile birçok deyim oluşmuştur.

Örneğin, bir kişi ya da bir şeyin değerini yitirdiğini belirtmek için "gözden düşmek", ortadan çekilmek veya kay-

I

bolmak durumunu anlatmak için "gözden kaybolmak"

II

deyimlerini kullanırız. "Göze batmak" deyimi, tedirgin

III

edecek şekilde görünür olmak; "göze çarpmak" deyimi,

IV

dikkatleri üzerine çekmek; "göze gelmek" deyimi, dav-

V

ranış ve yetenekleriyle ilgili önem kazanmak anlamlarına gelmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış deyimlerden hangisi yanlış açıklanmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Edebî eserlerin vazgeçilmez özelliklerinden biri de üslubudur. Üslup, yazarın eserine vurduğu gizli damgadır. Yani herkes kendi ateşini taşır cehenneme yahut cennetteki köşkünü kendisi idare eder. Yazı da biraz öyledir. Yazarını metinler deryasında taşıdığı damga ile belirli kılacak tek unsurdur üslup.

Bu parçada geçen altı çizili söz ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eser ile yazar arasında duygusal bir bağın oluşması
B) Yazarın eserini oluştururken üslubu üzerinde çok çalışması
C) Üslubun, yazarın kimliğini belli edip ortaya koyması
D) Eserin üslubuna konusundan çok önem verilmesi
E) Yazarın düşüncelerinin, eserin üslubunu oluşturması

5. Dili kullanma gücü, sanatçıların sanatına çok şey katıyor elbette. Ancak ben dil cambazı sanatçılardan hiç hoşlanmıyorum. Bunlar, hep bir eksikliği kapatma çabasında olan sanatçılardır. Bu sanatçıların kullandığı sanat yaratma yolları, sanatın merkezinden uzak. Bu sayede okuyucunun zihnini etkileyip bir süre kalıcı olma yoluna gidiyorlar ki sonrası koskoca bir boşluk. Yaldızlı kâğıtlarla bir süre oyalanıyorsunuz ama kâğıdı açtığınızda şekeri bulamıyorsunuz ne yazık ki...

Aşağıdaki açıklamalardan hangisi bu parçadaki altı çizili sözlerden herhangi birine ait değildir?

- A) Beklenmeye cevap vermemek
- B) Sanatın amacından sapmak
- C) Sanatlı ve süslü bir söyleme dayanmak
- D) Daha iyi bir eser ortaya çıkarmamak
- E) Eserdeki kusurunun üstünü örtmek

6. (I) Aydın dediğin kuşkudan korkmayan kişidir bence. (II) Kuşkuyla aydınlanır çünkü kafa. (III) Kuşkudan kuşkuya atlamaktır düşünmek. (IV) Karanlığı, bulanıklığı, belirsizliği dağıtan bir ışıldaktır kuşku. (V) Bu nedenle büyük ölçüde kuşkulananla görevlidir akıl.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede soyut anlamlı bir sözcük vardır.
- B) II. cümlede "kafa" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.
- C) III. cümlede bir somutlaştırma söz konusudur.
- D) IV. cümlede benzetmeye başvurulmuştur.
- E) V. cümlede eş sesli sözcüğe yer verilmiştir.

7. Alıcı gözüyle bakmaya pek fırsatım olmadı ama iyidir herhâlde.

Altı çizili deyim bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Gözlemlerim, çocuğun iyi bir eğitimden geçmesi gerektiğini söylüyor.
- B) Onu karşıma alıp her şeyi gördüğümü söylemeye cesaret edemiyorum.
- C) Seninle görüşmeye vakti olmadığını ben de biliyorum.
- D) Mutlulukları gözlerinden okunuyordu yavrucakların.
- E) Almak istediğim evi, inceden inceye gözden geçirdim.

8. Yaşadıkça anlıyoruz ki ne yapmak istiyorsak ne yapabileceğiz şimdiden başlamalıyız. Çünkü ancak şimdiye hâkimiz. Hayat birbirinin peşi sıra geçen "şimdi"lerin toplamıdır. Her kaybolan "şimdi" bir daha gelmemek üzere geçip gitmiştir. "Şimdi"yi anlamayan hayatı anlayamaz. "Şimdide durmak" değil, "şimdiden başlamak".

Bu parçadaki altı çizili sözün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapılacak hiçbir işi ertelemek
- B) Hayatın akışına kapılmak
- C) Zamanı en iyi şekilde kullanmak
- D) Geçen zamanın kıymetini bilmek
- E) Zamanla yarışmaya alışmak

9. İnsani ---- güneşin altındaki buz gibi eridiği yüzyılımızda, insanın ---- olduğunu ve sıkışıp kaldığı ---- alanlardan nasıl çıkabileceğini anlamak ve anlatmak öncelikli bir gaye hâline geldi.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) kavramların – ne – belli
- B) olguların – nasıl – bu
- C) değerlerin – kim – dar
- D) kıymetlerin – farklı – değişik
- E) erdemlerin – var – yıkıcı



1. Genellikle gerçeğe kahramanlarının gözıyla bakmayı tercih eder yazar takımı. Bu demek değildir ki yazarın bütün kahramanları ille yazar gibi düşünecek veya yazar yerli yersiz kahramanlarının duygu ve düşünce dünyasına karışacak. ---- yazar ve kahramanları üst üste çekilmiş fotoğraflara dönerdi. Bu da sanat eserine fayda vermez, onu ---- olmaktan uzaklaştırırdı.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdaki sözlerden hangileri getirilmelidir?

- A) Öyle ki – sanat
- B) Böylece – roman
- C) Öyle olsaydı – sanat eseri
- D) Farkında olmadan – sanatçı
- E) Yani – eserler

2. Yazarların kendilerine ortalama bir yol tutturması oldukça zordur. Çünkü her zaman fazla aşağıya ya da yukarıya nişan alma riski söz konusudur. Bu tehlikenin yazarı bulması da her zaman için başarısızlıkla sonuçlanır. Fakat kimi yazarlar ise herkesi duygulandırmayı ya da güldürmeyi başarabilir bu durumda. Ama bu beceriyi ancak çok deneyimli, usta yazarlar başarabilir. Toy bir yazar ise ancak kendisini komik duruma düşürür.

Bu parçada geçen “fazla aşağıya ya da yukarıya nişan alma” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazarken sadece anlatmayı ya da güldürmeyi amaç edinme
- B) İyi ve kötü olanın arasında kalarak anlatımı zorlaştırma
- C) Uç noktalarda gezinip asıl anlatılması gerekeni verememe
- D) İnsanlık hâllerini iyi göremeyerek bunları kaleme dökememe
- E) Çok iyi olan ile çok kötü olanı birbirine karıştırma

3. Bir kitap okurken güzel bir konser dinler gibi etrafımızda sessizlik temin etmek, dikkatimize hiç ara vermemek gerekir. Bir sayfaya göz gezdirmek, arada bir yerinden kalkıp başka işle uğraştıktan sonra kitaba dönmek okumak değildir. Zihnimizin başka taraflara sapmasına imkân vermeyecek tarzda bütün dikkatimizi konu üzerine yoğunlaştıralım ki güzel bir okuma gerçekleştirelim.

Bu parçadaki altı çizili söz yerine aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Düşüncelerimizin dağılmasına fırsat tanımadan
- B) Hiçbir şeyin dikkatimizi olumsuz etkilemesine izin vermeden
- C) Etrafımızda olup bitenlere hiçbir şekilde takılmayarak
- D) Okuduklarımızın bizi esir almasına izin vermeden
- E) Aklimızı okuduklarımız üzerine yoğunlaştırarak

4. “İyi” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “Geçen yıl Ankara’ya kar iyi yağdı.” cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Mahalleli onun çok iyi bir insan olduğunu geç anlamıştı.
- B) İyi bir aile kızıyla evlenip mutlu bir yuva kurmak istiyordu.
- C) İstediyin üniversiteyi kazanman için iyi çalışman gerekiyor.
- D) Yoğun ama iyi bir günün ardından yorgunluk kahvesi içtik.
- E) Böyle davranmakla çok iyi yaptığını belirtmek isterim.

5. Nesnel eleştirinin yapılabileceğine ben de inanmıştım. Ama yaşlandıkça, gördükçe, okudukça insanın kendi kabından çıkamayacağını anladım. En gerçekçi bilinen romancıların bile kendilerinden çıkmadıkları bir gerçektir. Şair için yaratığıyla kaynaşma daha da belirgindir. Sanatçılar yarattıklarında nasıl bulunmazlık edemezlerse eleştirilenler de eleştirilerinde kendilerinden uzak düşemezler.
- Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisi diğerlerinden farklı bir anlam içermektedir?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Sanatın beğeni ile ilgisi yoktur, dersiniz sanatkâr ile halkın arasını açmış ve sanatı, sanatın içine hapsetmiş olursunuz. Açlık tehlikesi... Çünkü beğeni, sanatkârın ekmek parasıdır. Eğer sanatı beğeniye bağlarsanız alkışlanmayan şaheserleri sepete atmak mecburiyetinde kalırsınız. Ölüm tehlikesi... Çünkü beğenilmeyen sanatkâr için başka iş kalmaz.
- Bu parçada geçen "sanatı, sanatın içine hapsetmek" sözü ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Sanatın, halkla bağıını keserek sadece sanata hizmet etmesini istemek
- B) Sanatın toplumsal konuları işlemlerini engellemeye çalışmak
- C) Sanatsal bir ürünün dışa açılmasını ve tanınmasını engellemek
- D) Sanatın diğer sanat dallarıyla olan bağıını tamamen koparmak
- E) Sanatsal faaliyetlerin toplumsal boyutunu yok saymak

7. Bir ara bezgin bakışlarımla karşılaşan Şeref, toparlanmak gereği duyuyor.
- Bu cümledeki altı çizili sözcüğün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde yoktur ?**
- A) Bir aralık başımı kaldırdım ve tavandan sarkan bezgin ışığa baktım.
- B) Kafasındaki çalkantılar yüzünden kaşları bezgin çatıldı.
- C) Zaman aynı sorular, aynı boşluk ve avuntularla bezgin ilerlemektedir.
- D) Yılların kahvecisi geçmiş günlerin eşliğinde bezgin bir hâlde yıkılmıştı masaya.
- E) Yoğun günün sonunda mecalsiz, bezgin, sessizce yatağa girdi.

8. Kendini aydın zanneden birçok kişi gibi yaptıkları söyledikleri ile çelişmez onun. Yaşayışı düşüncelerini tamamlar. Görevinin sadece doğruyu göstermek değil aynı zamanda doğru olmayan ile savaşmak, iyiyi ve güzeli korumak olduğunun bilincindedir. Gözünü budaktan hiç sakınmaz. Kötümserliğe ve umutsuzluğa hiç kapılmaz.
- Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?**
- A) Düşünceleriyle hareket etmekten vazgeçmemek – hiçbir şeyden çekinmemek
- B) Fikirleriyle yaşamayı tercih etmek – atacağı adımlardan hiçbir şekilde vazgeçmemek
- C) Yaşantı biçimi, düşünceleriyle uyumlu olmak – tehlikeli işlere atılmaktan çekinmemek
- D) Yaşam biçimini düşüncelerine göre ayarlamak – hayatında çekinecek hiçbir şeyi olmamak
- E) Yaşadıklarından hiç kimseye hesap vermemek – korkusuzca her tehlikeye atılmak



1. Ayaklı kütüphane denilen adamların lehinde ve aleyhinde çok şeyler söylenmiştir. Bunların kafalarında kitap, midede öğütülen ekmeğe gibi durur. Nasıl konuşulmuşsa öyledir. Kana ve hayata karışmamıştır. Onların bilgileriyle zekâları arasındaki ilişki, bir kitapla bir kütüphanenin raf tahtası arasındaki ilişkinin aynısıdır. Biri ötekinin üstüne binmekle kalır.

Bu parçadaki altı çizili söz ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hareketsiz
- B) Faydasız
- C) Sağlıksız
- D) Anlamsız
- E) Heyecansız

2. I. Ruhumun yalnız köşesine yığıldı kalabalık bir dünyalık beklenti.
II. Sen de mi yaşadın bu diyarın insanı saran güzelliğini.
III. Derin bir keder gezindi hayatımın sonbaharında.
IV. Sonsuzluk diyarının bir sürprizi bu yazdıklarım.
V. Bekleyişlerimin en doruk noktasındasın ey sevgili!

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde birbirine karşıt çağrışımlar içeren ifadeler kullanılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3. Öyle yaramaz ki onunla başına çıkamıyorum, ne yapacağımı şaşırırdım.

Bu cümledeki altı çizili deyim anlamı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Bu konuda ne yapacağımı tam olarak belirleyemedim.
- B) Ona söz dinletemiyorum, buna gücüm yetmiyor.
- C) Yorucu bir işe girmesini hiçbir zaman istememiştim.
- D) Hayata bu kadar erken atılmasını ben de istemezdim.
- E) Sessizce uzaklaşması karşısında elim kolum bağlandı.

4. Bazı kimseler vardır; edindiği bilgiyi bir yolunu bulup göstermek amacıyla kullanan, eline geçeni plansız bir şekilde okuyan. Bu kişileri ayaklı bir sözlüğe benzetebiliriz. Hiçbir şeyi tam olarak bilmez onlar. İlk bakışta göz kamaştırıcı bilgisi ise dergi ve gazete bilmecelerinin çözümünde faydalı olmaktan ileri gitmez.

Bu parçada "ayaklı sözlük" olarak nitelendirilen insanlarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuduklarını başkalarıyla paylaşmaktan hoşlanan
- B) Bilgisi yüzeyde kalan, bildiklerinin derinliği olmayan
- C) Düzenli okuma alışkanlığından yoksun, gelişigüzel okuyan
- D) İlk bakışta çok bilgiliymiş gibi görünen ve bunun havasını atan
- E) Her okuduğunu hemen uygulama alanına geçirmek isteyen

5. Yüzlerce eser yazdım. Her eserime kalbimin ve dimağımın bir parçasını koyuyordum ve bunlar gerçeğe çok yakın şeylerdi. Fakat hiçbir yazımda bizzat gerçeğin bulunmadığını biliyorum. Her güzel yazan gibiydim. Konuştuğum şeyler, benden önce yüzlerce kez tekrarlanan sözlerin değiştirilmiş şekliydi. Hâlbuki ben, kulaklara bilinmedik şeyleri söylemek, göz sınırlarının arkasına geçmek istiyordum.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gizlenen olayları ortaya çıkarmak
- B) Sınırsız bir bilgiye ulaşmak
- C) Duyulmamış olayları işlemek
- D) Herkesin göremediğini görmek
- E) Görülenin ötesindeki âleme geçmek

6. Aşağıdakilerin hangisindeki açıklama, yay ayraç () içindeki sözün anlamını içermektedir?

- A) Benim tek bir derdim var: Yazdıklarımın, insanlar üzerinde farklı çağrışımlara neden olmadan direkt olarak algılanmasıdır. (Anlaşılır olmak)
- B) Asla bıkmam. Neden mi? Yazdığım şiirlerde hayal gücümü zorlayarak benzetmelere, söz oyunlarına yer vermekten. (Sanatlı bir söyleyiş)
- C) Denemelerimde gereksiz sözcüklere yer vermem, benim yazdıklarımın tek bir sözcüğü dahi çıkarmanız mümkün olmaz. (Anlatımda tekdüzelik)
- D) Öyle tek bir tekniğe bağlı kalanlardan değilim. Yazılarımda betimlemeye de tartışmaya da rastlarsınız. Hiç sevmem monotonluğu. (Anlatımda çeşitlilik)
- E) Herkesin kullandığı bağdaştırmaları kullanmam ben. Beni de herkes anlamasın. Yazdıklarım üzerinde kafa yoranlar anlayabilsin yeter. (Anlamda kapalılık)

7. Bunca yıllık deneyimim sonucunda ben de öğrendim ki herhangi bir olay karşısında umutsuzluğa düşüp de kendini bırakmayan kişi onları göğüsleyebilir ve çoğu zaman da hepsinin üstesinden gelebilir. Ben de kazandığım bu tecrübeden faydalanmanın güzelliğini yaşamaya karar verdim.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Hayaller peşinde koşmayan – güçlü olmak
- B) Her işte başarılı olan – sabırlı olmak
- C) Güçlülere teslim olmayan – yenmek
- D) Hırslarını başarıya çeviren – sevgi dolu
- E) Başarma arzusunda olan – teslim olmamak

8. Bilmem doğru mu düşünüyorum. Son yüzyılda düz, keskin çizgili, köşeli mekânlarda oturduğumuzdan mı nedir, düşüncelerimiz de keskin ve köşeli olmaya başladı. Düşüncenin önüne duvarlar örmeyi, sınırları keskin hatlarla belirlemeyi bu mekânlardan öğrendik galiba. Farklı çizgileri ve düşünceleri hayatımızdan kovduk gitti. Dayatmacılık keskin köşeli mekânların eseri olarak yansıdı dünyamıza.

Bu parçada geçen “düşüncelerin keskin ve köşeli olması” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düşünme yetisinin insanoğlundan uzaklaştığı
- B) Düşüncelerin çok boyutlu olmaktan uzak, katı sınırlara hapsedildiği
- C) Duygusallığın düşünce hayatına engel teşkil ettiği
- D) İnsanların fikirlerini açıkça ifade etmekten sakındığı
- E) Düşünce farklılıklarının ortadan kaldırılmaya çalışıldığı

9. Hep arkadaşının olumsuz davranışlarını örnek alıyor ve onun gibi davranıyordu. Onu, olumsuz davranışlar sergileyen bu arkadaşından koparmam gerekiyordu. Sonunda onunla konuştum. Hemen olmasa da bir süre sonra o da gerçekleri anladı ve benim sözümü dinledi. Kısa bir süre sonra da davranışları düzeldi. Kötü alışkanlıklarından kurtuldu.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerin hangisinde “vazgeçmek” anlamı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V